

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У ЈАНУАРУ 2026. ГОДИНЕ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У **јануару** 2026. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

24 часовне вредности сумпор диоксида, у току овог месеца биле су испод законом дозвољених GVI **125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** . Максимална измерена вредност била је **16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , измерена на мерном месту насеље Ердоглија ОШ "Станислав Сремчевић" 10.01.2025. године.

АЗОТ ДИОКСИД

24 часовне вредности азот диоксида у току овог месеца биле су испод законом дозвољених GVI **85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** . Максимално измерена вредност била је **63 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , на мерном месту раскрсница "Штафета" 12.01.2026., док је граница толеранције 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

24 часовне вредности индекса црног дима у току овог месеца биле су изнад законом дозвољених GVI **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

Максимално измерена вредност била је **69 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , на мерном месту раскрсница "Мала вага" 05.01.2026. године. На локацији раскрсница "Мала Вага" укупно је било током **јануара 8 дана** са вредностима за чађ изнад законом дозвољене вредности GVI **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

На осталим мерним местима било је прекорачење један дан на локацији "Чистоћа".

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи **450 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$** .

Укупне таложне материје у **јануару** 2026. године мерене су на четири мерна места: "Аутобуска станица", "Бриони" као и "медицинска школа" и раскрсница "Мала вага". Укупне таложне материје у **јануару** нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$). На мерном месту **раскрсница код аутобуске станице**, измерена је највећа вредност у **јануару** 2026. године од **367,95 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$** .

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на сва четири мерна места (Мала Вага и Медицинска школа, Бриони и аутобуска станица) и у **јануару 2026.** године су биле у оквиру очекиваних вредности.

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине pm10

Суспендоване честице величине PM10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.01. - 31.01.2026. године. Суспендоване честице PM10 у праћеном периоду су прелазиле граничну вредност.

Највећа вредност за PM10 била је **93,5** $\mu\text{g}/\text{m}^3$, измерена 23.01.2026. године (гранична вредност ГВИ $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$). У **јануару 2026.** године укупно је било **три** дана са вредностима за суспендоване честице **PM 10** које су биле више од дозвољених.

ТЕШКИ МЕТАЛИ У PM 10

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине PM10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 05.01.2026., 09.01.2026., 23.01. и 31.01.2026. године.

Испитане вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама PM10 током мерних дана у **јануару 2026.** године.

ЗАКЉУЧАК

У **јануару 2026.** године, на основу резултата имисиониоих мерења, може се закључити да квалитет ваздуха није био задовољавајући, и да посматрајући појединачне параметре аерозагађења издваја се загађење чађу (раскрсница "Мала вага") са већим бројем дана (**8**) изнад дозвољене вредности, као и спајање више дана током месеца са вредностима које су биле изнад дозвољене вредности. **Три** дана су биле повишене вредности PM10 на мерној локацији насеља **Аеродром**.

Овакав квалитет ваздуха пре свега у насељу око раскрснице **"Мала вага"** могао је штетно да утиче на осетљиве популације грађана приликом дужег боравка на тој локацији.

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних градских површина (стварањем мини паркова).

Табела бр. 1. Резултати испитивања концентрација SO₂, чађи, NO₂ (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току јануара 2026. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO ₂ µg/m ³	Чађ µg/m ³	NO ₂ µg/m ³	SO ₂ µg/m ³	Чађ µg/m ³	NO ₂ Mg/m ³	SO ₂ µg/m ³	Чађ µg/m ³	NO ₂ µg/m ³
Чистоћа	6	24	24	13	52	58	/	1	/
Споменик Штафета	4	28	36	10	43	63	/	/	/
ОШ "Мирко Јовановић"	4	21	17	9	33	29	/	/	/
Пивара	5	22	26	10	40	41	/	/	/
ОШ "Станислав Сремчевић"	7	18	16	16	30	25	/	/	/

*ГВИ – гранична вредност имисије

ГВИ за SO₂ за 24 часа - 125 µg/m³

ГВИ за SO₂ за годину дана - 50 µg/m³

ГВИ за чађ за 24 часа, одн. за годину дана - 50 µg/m³

ГВИ за NO₂ за 24 часа - 85 µg/m³

Табела бр. 2 Резултати испитивања концентрација укупних таложних материја на подручју града Крагујевца у току јануара 2026. године

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
1. Пивара - "Бриони"	166.52	150.82	15.70
2. Аутобуска станица	367.95	289.58	78.37
3. Медицинска школа	199.11	152.59	46.52
4. Мала Вага	173.23	127.39	45.84

**МДК за укупне таложне материје
450 mg / m² / дан**

Табела бр. 3 Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току јануара 2026. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
GVI	250 µg/m²/дан	5 µg/m²/дан	400 µg/m²/дан	µg/m²/дан
Бриони	13.09	1.77	<1.00	<0.15
Аутобуска станица	15.56	1.00	<1.00	<0.15
Медицинска школа	2.40	<0.05	<1.00	<0.15
Мала Вага	8.06	<0.05	<1.00	<0.15

Табела бр. 4 Имисија азот диоксида и чађи пореклом из саобраћаја за месец јануар 2026. године

GVI	АЗОТДИОКСИД			ЧАЂ		
	85 µg/m ³			50 µg/m ³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	33	48	/	24	33	/
Мала вага	37	57	/	45	69	8

Табела бр. 5 Тешки метали у суспендованим честицама за месец јануар 2026. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама PM 10)			
Параметар	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	µg/m ³	ng/m ³	ng/m ³	ng/m ³
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	<0.5	0.014	<0.9	<0.9
Максимална месечна вредност	0.6	0.027	<0.9	<0.9
Број дана изнад ГВИ	/	/	/	/

УКУПНЕ СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ

**Табела бр. 6 Одређивање укупних суспендованих честица РМ10 за
месец јануар 2026. године**

ЛОКАЦИЈА Незнаног јунака (ОШ Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
РМ10	30.3	93.5	3